

# Pohjois-Lapin kunnat käynnistävät alueellisen opintolainahyvityskokeilun ensimmäisenä Suomessa

[Sodankylän kunta](#) 3.9.2025, 12:43

**Kokeilulla etsitään ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi harvaan asutulla alueella sekä tarjotaan tietoa valtionhallinnolle.**

Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kunnat käynnistävät alueellisen opintolainahyvityskokeilun, jossa tarjotaan opintolainahyvitys harvaan asutulle alueelle työllistyville ammatti- ja korkeakoulututkinnon suorittaneille. Määräaikainen kokeilu järjestetään vuosina 2026–2028. Vastaavaa kokeilua ei ole toteutettu Suomessa aiemmin.

Kokeilun tavoitteena on kannustaa osaavaa työvoimaa muuttamaan ja asettumaan Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kuntiin sekä tukea vastavalmistuneiden sujuvaa kiinnittymistä työelämään.

Idea sai alkunsa Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän edunvalvontamatkalla Helsingissä.

– Haluamme kokeilla opintolainahyvitystä, koska meillä on siihen rohkeutta ja mahdollisuus, eikä tätä hallinnollisesti suoraan mikään estäkään. Olemalla aloitteellisia voimme tehdä hyvää Pohjois-Lapin elinvoimalle, työllisyydelle ja alueen pitovoimalle. Tämä on sekä yksilön että kuntien etu, kertoo Sodankylän kunnanjohtaja **Jari Rantapelkonen**.

Idea eteni päätettäväksi Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän hallitukselle, jonka myönteisen kannan jälkeen sekä Inarin, Sodankylän että Utsjoen kunnanhallitukset ovat näyttäneet kokeilulle vihreää valoa.

## **Kokeilulla selvitetään opintolainahyvityksen etuja**

Opintolainahyvityskokeilulla etsitään keinoja osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja pitovoiman vahvistamiseksi harvaan asutulla alueella. Samalla etsitään ratkaisuja kuntien lakisääteisten tehtävien turvaamiseksi ja elinkeinoelämän kehittämiseksi väestörakenteen muuttuessa entisestään.

– Pohjois-Lapissa tarvitaan lisää työntekijöitä. Nyt on myös oivallinen hetki houkutella pohjoiseen työvoimaa, kun eteläisemmässä Suomessa vastavalmistuneilla on huono

työtilanne. Parhaimmassa tapauksessa kokeilu tarjoaa ratkaisuja kaikille osapuolille, kertoo Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluepäällikkö **Kaija Kukkola**.

Kokeilussa selvitetään kannustimen mahdollisia vaikutuksia tukea koulutettujen ammattilaisten asettumista ja juurtumista Pohjois-Lappiin. Tämä tarjoaa yhden vaihtoehdon väestön vähenemiseen ja ikääntymiseen tukemalla niin paluumuuttoa kuin kokonaan uudelle paikkakunnalle asettumista. Kannustin koskee opintonsa päättäneitä henkilöitä ja tukee samalla myös uudelleen kouluttautumista.

Alueellista opintolainahyvitystä kokeillaan määräaikaisena vuosina 2026–2028. Kokeilusäännöksillä on voimassaolorajoitus, mutta samalla kokeilun tarkoitus on olla riittävä pitkä, jotta siitä saadaan luotettavia tuloksia. Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatian ja Lainsäädäntötutkimuksen tutkimusryhmän esiselvityksen perusteella Suomessa olisi voitu käynnistää alueellinen opintolainahyvityksen kokeilu jo vuonna 2022.

– Kokeilu on ainoa tapa saada selville alueellisen opintolainahyvityksen teho ja ohjausvaikutus, sillä etukäteen ei tiedetä opintolainahyvitysten vaikutuksia lopullisiin muuttopäätöksiin. Hienoa, että kunnilta löytyi ennakkoluulottomuutta lähteä kokeilemaan tätä asiaa. Tämmöistä Suomi tarvitsee, pohtii Inarin kunnanhallituksen puheenjohtaja **Janne Tervahauta**.

### **Lappi kiinnostaa vastavalmistuneita**

Alueellisen opintolainahyvityskokeilun esiselvityksessä Lapin vetovoima korostui. Noin kaksi kolmasosaa yliopisto-opiskelijoista ja kolme neljästä ammattikorkeakouluopiskelijasta arvioi, että he olisivat valmiita muuttamaan harvaan asutulle alueelle.

Lapissa vetovoimatekijöitä – mielenkiintoisen ja koulutusta vastaavan työn lisäksi – ovat muun muassa luonnonläheinen elämä ja rauhallinen asuinympäristö sekä edulliset asumiskustannukset.

– Erityisesti nykyisessä globaalissa maailmantilanteessa sekä turvallisuusnäkökohdat huomioiden Suomen rajaseudut ja pohjoiset alueet tulee pitää asuttuna. Se edellyttää, että kuntien peruspalveluihin ja elinkeinoelämän tarpeisiin turvataan koulutettua ja motivoitunutta työvoimaa, kertoo Utsjoen kunnanhallituksen puheenjohtaja **Vuokko Tieva-Niittyvuopio**.

### **Miten kokeilu toteutuisi käytännössä?**

Opintolainahyvitys on tarkoitettu vastavalmistuneelle henkilölle, jolla on opintolainaa, ja jonka kotikunta on ollut vähintään 12 kuukautta kokeilualueen kunnassa. Etätyö tai

ulospendelöinti harvaan asutulta alueelta kuuluu hyvityksen piiriin. Myös yrittäjille voidaan hyvitystä maksaa. Työntekijän kotikunta ratkaisee maksuun oikeutuksen.

– Suhtaudumme kokeiluun rohkeasti ja uteliaasti. Käytännön kokemuksista saamme tärkeää tietoa hankkeen yksityiskohtien jatkokehittämiseksi ja erityisesti vietäväksi valtionhallinnon suuntaan, summaa Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän toiminnanjohtaja **Reija Viinanen**.

**Lue lisää:** Alueellisen opintolainahyvityskokeilun esiselvitys <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4460-3>

**Kiinnostuitko? Kysy lisää!**

**Reija Viinanen**

Toiminnanjohtaja

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä

reija.viinanen@sodankyla.fi

p. 0400 423 370